

Załącznik
do Uchwały Nr 11277/2023
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 18 grudnia 2023 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 04 października 2021 r., stwierdzono, że zdiagnozowany obszar zdegradowany, wyznaczony obszar rewitalizacji, cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Głuchołazy na lata 2024-2030*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

PZPWO sytuuje gminę Głuchołazy w dwóch obszarach funkcjonalnych: przygranicznym obszarze funkcjonalnym oraz wiejskim obszarze funkcjonalnym. W rozwoju przestrzennym tych obszarów PZPWO wskazuje jako istotny kierunek zagospodarowania m.in.: rewitalizację obszarów zdegradowanych, w tym miejskich.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Głuchołazy na lata 2024-2030* poprzez wyznaczenie obszarów rewitalizacji, przypisanie im celów, kierunków i działań, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO, chociaż dokument nie przywołuje bezpośrednio odniesień do potrzeb rewitalizacji wskazanych w regionalnym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniem rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu GPR gminy Głuchołazy na lata 2024-2030 roku stwierdzono, że zachowuje on spójność ze *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*. Autorzy dokumentu deklarują to także w stwierdzeniu na str. 12, gdzie przytoczone jest brzmienie celów strategicznych i operacyjnych *Strategii Opolskie 2030*. Jednak należy zaznaczyć, że w projekcie nie wskazano bezpośrednich powiązań ww. celów z celami gminy Głuchołazy w zakresie rewitalizacji. Mając na uwadze powyższe prosimy jednocześnie o wprowadzenie poniższych korekt w zakresie:

- skorygowanie tytułu strategii wojewódzkiej, który w poprawnym zapisie brzmi: *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* (bez myślnika);
- przeformułowania zdania: „*Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Głuchołazy z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa)*”
Proponujemy zmianę na:

„Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Głuchołazy z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa)”.

- zapewnienia poprawnego zapisu jednego z celów operacyjnych Strategii Opolskie 2030: „Opolskie zeroemisyjne”.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT.

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Głuchołazy** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Głuchołazy był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów, właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Głuchołazy, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **konieczne jest uzupełnienie/skorygowanie projektu GPR o niektóre elementy**, zgodnie z poniższym komentarzem:

W kontekście **listy projektów** (...)

- Rozdz. 8. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że działania rewitalizacyjne w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027 finansowane są jedynie w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmocnienie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W związku z powyższym, przeformułowania/usunięcia wymaga sformułowanie: „Nie oznacza to, że pozostałe podstawowe proponowane przedsięwzięcia nie mają charakteru rewitalizacyjnego jednak ze względu na swoją specyfikę będą finansowane z innych priorytetów FEO 2021-2027 lub innych źródeł finansowania”.

Mając powyższe na uwadze, wątpliwość budzi nazewnictwo Rozdz. 8.1 *Projekty podstawowe – przeznaczone do finansowania z FEO 2021-2027, priorytet 10* (zawiera on projekty z różnymi potencjalnymi źródłami finansowania) oraz Rozdz. 8.2 *Projekty podstawowe – przeznaczone do finansowania z innych priorytetów FEO 2021-2027 lub innych źródeł finansowania* (zgodnie z zapisami FEO 2021-2027 przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być finansowane jedynie w ramach Priorytetu 10 - dla Gminy Głuchołazy jest to działanie 10.2).

Zgodnie z prawodawstwem krajowym opis projektów rewitalizacyjnych dzieli projekty na listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W związku z powyższym należy dokonać ponownej weryfikacji projektów planowanych do dofinansowania z FEO 2021-2027 wskazanych w Rozdziale 8 pod kątem możliwości finansowania ich ze środków działania 10.2 FEO 2021-2027 oraz czy ich zakres wpisuje się w ww. typ projektu. W szczególności wątpliwość budzą propozycje inwestycji, które w opinii IZ wpisują się w zakresy innych obszarów wsparcia/działań FEO 2021-2027, np. wyjazdy i spotkania integracyjne dla osób ubogich, starszych, niepełnosprawnych, itp.

Ponadto, w zakresie obszaru wsparcia rewitalizacji FEO 2021-2027 nie wpisuje się remont i modernizacja placu zabaw w żłobku w Głuchołazach - wsparcie żłobków ze środków UE w perspektywie finansowej 2021-2027 możliwe jest jedynie na poziomie krajowym.

Zgodnie z zapisami FEO 2021-2027 w ramach projektów rewitalizacyjnych nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Możliwe będzie wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich).

W związku z powyższym ujęte w GPR projekty rewitalizacyjne pn. *Przebudowa placu manewrowego dworca PKS w Centrum Przesiadkowe* oraz projekt uzupełniający pn. *Budowa drogi średnicowej* budzą wątpliwość IZ FEO 2021-2027 pod kątem spełnienia powyższego warunku. Proponuje się analizę i przeformułowanie założeń ww. projektów lub zmianę planowanych źródeł finansowania.

- W ramach FEO 2021-2027 nie ma możliwości finansowania stacjonarnych form opieki zdrowotnej i społecznej. W związku z powyższym, przy projekcie *Rewitalizacja budynku oraz terenu wokół szpitala przy ul. M.C. Skłodowskiej 16 w Głuchołazach w celu dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami*, w którym zakłada się budowę nowego pawilonu na potrzeby m.in. Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, należy usunąć FEO 2021-2027 jako potencjalne źródło finansowania. W ramach FEO 2021-2027 zakłada się wsparcie infrastruktury zdrowotnej świadczącej usługi w ramach dziennych form opieki (działanie 9.3 *Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną*).

Należy również dokonać korekty/uzupełnień GPR w ramach:

- *Wprowadzenia* – w ramach uregulowań prawnych należy wskazać także ustawę *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027*. Wskazane w regulacjach prawnych *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* mają jedynie charakter zaleceń MFiPR.
- Rozdz. 14 *GPR jako strategia IIT*:
 - s. 119 - należy skorygować zdanie, które mówi, że dokument *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* „stanowi regulację wykonawczą MFiPR”. Dokument ma charakter zaleceń MFiPR.

III. Przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę *o rewitalizacji*, stwierdzono, że projekt GPR:

- został **sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Nr LIX/576/23 Rady Miejskiej w Głuchołazach w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Głuchołazy z dnia 31 maja 2023 r.), na podstawie diagnozy delimitacyjnej i potwierdzony w toku prowadzonych konsultacji społecznych. Projekt GPR opracowano dla obszaru rewitalizacji podzielonego na podobszary - Głuchołazy I i III. Z części obszaru zdegradowanego wydzielono podobszar, w którym obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. (rozd. 4.5).
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (2,0% powierzchni gminy Głuchołazy) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (19,0% mieszkańców gminy Głuchołazy) (rozd. 4.5, str. 33).
- zawiera szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji (rozd. 5, str. 35).
- opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głuchołazy, Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Obszaru Gminy oraz Strategią rozwiązywania problemów społecznych. W GPR

nie wykazano powiązania ze Strategią Rozwoju Gminy Głuchołazy, gdyż dokument ten jest w trakcie opracowywania. (rozdz. 3.3, str. 14).

- zawiera opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji bez podziału na podobszary. Proponuje się, by rozważyć opracowanie wizji osobnej dla każdego z wyznaczonych podobszarów. W analizowanym przypadku zauważamy, że wyznaczone podobszary cechują się odmienną strukturą społeczną, charakterem zabudowy, zjawiskami kryzysowymi oraz potencjałami. Stan każdego obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji będzie zatem inny. Opis wizji powinien uwzględniać te różnice i przedstawić przyszły stan każdego z podobszarów osobno. (rozdz. 6, str. 54).
- zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji, określone na podstawie wizji obszaru. Jeżeli wizja została sformułowana dla każdego z podobszarów, wówczas analogicznie należy utrzymać takie zróżnicowanie w części dotyczącej celów i kierunków działań (rozdz. 7, str. 55-58).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W kartach przedsięwzięć należy skorygować i uzupełnić spójność z celami i kierunkami działań GPR – ponieważ błędnie wskazano pojedynczy cel lub niemający związku z przedsięwzięciem i nie wprowadzono zapisów dotyczących kierunków działań (rozdz. 8, str.59-84).
- wskazuje listę pozostałych dopuszczalnych (uzupełniających) przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z charakterystyką (rozdz. 8.3, str.85-90). Warunkiem koniecznym do uznania projektów uzupełniających za rewitalizacyjne jest bezpośredni związek nie tylko z celami, ale i z kierunkami działań GPR, które obowiązkowo należy wykazać w opisie. Przedsięwzięcie „Budowa drogi Średnicowej” nie wpisuje się w zidentyfikowane zjawiska kryzysowe obszaru rewitalizacji wykazane w rozdziale 5.6.Problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji (str.52-53).
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji (rozdz. 9, str.91-101).
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem będą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane obszary rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania.
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych – dla projektów podstawowych i uzupełniających (rozdz. 10, str. 104-106). Z zapisów dokumentu wynika, że nie przewiduje się finansowania ze środków prywatnych. Zwraca się uwagę, że dla zachowania zasad komplementarności, wzmocnienia synergii oraz zapewnienia kompleksowego wsparcia projektów rewitalizacyjnych, wskazane jest by w planowanych ramach finansowych uwzględnić także środki prywatne.

- zawiera schematyczną strukturę zarządzania wraz z niezbędnym opisem (rozdz. 11, str.107-110).
- zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (tj. partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji), w tym mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na kolejnych etapach rewitalizacji (rozdz. 13, str.115-117).
- wskazuje system monitorowania i oceny aktualności i stopnia realizacji programu, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu (rozdz. 12, str.111).
- wskazuje na brak konieczności zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11) (rozdz. 16, str. 122).
- wskazuje, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 17, str.122).
- wskazuje brak konieczności wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (rozdz. 17.2, str.122).
- nie wskazuje informacji nt. uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- ma dołączony załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej (mapy pomniejszone str.125).

Ponadto zwracamy uwagę na poniżej wymienione kwestie:

- mylnie przywołany dokument szczebla unijnego, do którego odwołuje się projekt GPR: tj. do Strategii Europa 2020 (str.10), który już nie obowiązuje.
- potrzebę skorygowania zapisu celu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2030 (str.11), który brzmi: Cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.
- na str.32 w opisie podobszaru rewitalizacji Głuchołazy III wskazano błędną wartość procentową dla liczby zamieszkującej go ludności (wskazano 0,8% powinno być 0,9%).
- zapisy zawarte w rozdziałach 5.2 *Podobszar Głuchołazy I* (str.38) i 5.4 *Podobszar Głuchołazy III* (str.48) wskazują wartości dla podobszarów (dot. powierzchni i procentowego udziału w powierzchni gminy) zupełnie inne niż te wskazane w rozdziale 5 *Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji* (str. 35). Wnosi się o uporządkowanie zapisów.
- w Tabeli 8 *Zestawienie wskaźników obligatoryjnych* w charakterystyce obszarów rewitalizacji użyto dla dwóch podobszarów tej samej nazwy Głuchołazy I, powinno być Głuchołazy I i Głuchołazy III.
- zapisy rozdziału 5.3 *Mocne i słabe strony podobszaru Głuchołazy I* (str.47), w którym zawarto Tabelę 17 pn. *Potencjały i deficyty podobszaru Głuchołazy II* (powinno być Głuchołazy I), a w niej zidentyfikowano Potencjały oraz Deficyty/problemy. Dla poprawnego odbioru i zrozumienia

projektu GPR należałoby jednoznacznie określić, czy tabela przedstawia mocne strony czy potencjały i analogicznie słabe strony czy też deficyty/problemy. Mając na uwadze powyższe proponujemy zmianę nazwy tabeli na np. Mocne i słabe strony lub Potencjały i Deficyty obszaru rewitalizacji. Ta druga opcja wydaje się korzystniejsza, ponieważ tym samym dokument zyskuje wskazania dotyczące potencjałów, a te są wymagane do określenia w GPR (ustawa o rewitalizacji art. 15 ust.1 pkt. 1).

- zapisy rozdziału 5.5 *Mocne i słabe strony podobszaru Głuchołazy III* (str.51) – uwaga jak wyżej.
- zapewnienie spójności pomiędzy problemami określonym na str.47 i 54, a tymi, które zidentyfikowane są dla całego obszaru rewitalizacji na str.52.
- zapewnienie spójności pomiędzy potencjałami zidentyfikowanymi na str.47 i 51 oraz w zestawieniu na str.56-58.
- zapisy rozdziału 7. *Cele i kierunki działań procesu rewitalizacji* (str.55), w którym należałoby jednoznacznie zapisać, ile celów strategicznych zidentyfikowano w projekcie GPR i czy wprowadzono ich hierarchizację (z grafiki wynika, że są trzy, z kolei w tekście znajdujemy informację, że dwa główne). I analogicznie jest ze sferami: w graficznym zapisie widać pięć sfer, a tekst mówi o czterech.
- określony na str. 113 *Harmonogram działań*, który powinien zostać zaktualizowany w miejscach, gdzie wskazywany jest rok 2023. Projekt GPR jest aktualnie opiniowany, zatem szanse na jego uchwalenie jeszcze w tym roku są niewielkie.
- z zapisów rozdziału 15 dot. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (str. 121) można wnioskować, że autorzy projektu przymierzają się do wystąpienia z wnioskami do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie uzgodnienia możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny. Nie wiadomo jednak, czy procedura już trwa, czy dopiero zostanie uruchomiona. W tekście pozostawiono puste miejsca na daty przekazania poszczególnych pism. Jeżeli jednak procedura trwa, to należałoby wpisać datę inicjującą ją korespondencji.
- w rozdziale 16. *Określenie niezbędnych zmian w uchwałach* (str.122), w pierwszym zdaniu błędnie zapisano lata obowiązywania GPR dla gminy Głuchołazy (jest 2022-2030, a powinno być 2024-2030).

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z **dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Głuchołazy przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury*

Institucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027** będzie obejmował weryfikację w zakresie **możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Głuchołazy na lata 2024-2030 przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii. Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.